MEMO

Aan: Presidium
Van: Griffie
Datum: 18 mei 2026
Betreft: Fractievergoeding

Aanleiding
In het presidium is gevraagd naar de stand van zaken van de nieuwe wet over financiële bijdragen aan lokale politieke partijen in relatie tot de fractievergoeding die iedere fractie jaarlijks ontvangt.

Wet op de politieke partijen
Met de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) is geregeld dat partijen die hebben deelgenomen aan de laatstgehouden verkiezingen van de Tweede of Eerste Kamer en meer dan 1.000 contributie-betalende leden hebben, subsidie kunnen ontvangen. De subsidie kan worden aangevraagd voor een neveninstelling zoals een politiek-wetenschappelijk instituut, een jongerenorganisatie, een instelling voor buitenlandse activiteiten etc., en verdere uitgaven die direct samenhangen met politieke vormings- en scholingsactiviteiten, informatievoorziening, werven van leden, etc. (zie art. 7 Wfpp). Hiervoor is een bedrag beschikbaar van € 25 miljoen wat uitsluitend ten goede komt aan landelijke partijen. Lokale partijen hebben niet de mogelijkheid om voor dergelijke activiteiten subsidie bij het Rijk aan te vragen.

In de nieuwe Wet op de Politieke Partijen (die de Wfpp gaat vervangen) wordt dit wel mogelijk gemaakt. Voor subsidiëring van lokale politieke partijen komt jaarlijks zo'n € 8 miljoen beschikbaar. Het wetsvoorstel ligt voor behandeling bij de Tweede Kamer. De verwachting is nu dat de wet per 1 januari 2027 wordt ingevoerd; of er in 2026 al een (tijdelijke) uitkering komt voor lokale partijen, is niet duidelijk. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente en het aantal zetels dat een partij heeft gehaald. De schatting voor gemeenten tot 40.000 inwoners is €658 per lokale partij per jaar (bron: VNG Nieuws).

Fractieondersteuning
Het recht op fractieondersteuning is een andere regeling. De grondslag ligt in de Gemeentewet, artikel 33 lid 2 en 3. Hierin is vastgelegd dat de in de raad vertegenwoordigde groeperingen recht hebben op ondersteuning (lid

2). In een verordening legt de raad de regels vast over de ondersteuning, de besteding en de verantwoording (lid 3). Dit is geregeld in de Verordening fractieondersteuning gemeente Laarbeek 2010.

De raad is vrij in het bepalen van de hoogte van de fractieondersteuning. Ter vergelijking is een overzicht van de fractievergoeding in de (meeste) MRE-gemeenten bijgevoegd.

In 2019 heeft de VNG een nieuwe Model Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning aangeboden. In deze verordening zijn ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gecombineerd; het is ook mogelijk dit in twee afzonderlijke verordeningen te regelen. Omdat ook de huidige verordening ambtelijke bijstand dateert uit 2006, wordt geadviseerd beide verordeningen te actualiseren en desgewenst samen te voegen.